

Xanəli Kərimli

KİM BİLİR...

*Məndən umu-küsü edən
bir doğmama*

Sən mənim nəyimdən küsürsən axı,
Ələyim ələlib,xəlbirim itib.
Bir vaxtlar gözlərim göz ovlayardı,
İndi gözlərimdə lal həsrət bitib.

Daha dəyişibdi halım,əhvalım,
Qəlbim də əvvəlki qəlb deyil daha.
Nə sevilə bildim,nə sevə bildim,
Mən də belə-belə batdım günaha.

Vaxt vardı ağacdan bir yarpaq düşcək
Sanırdım qırıldı bir sevgi vaxtsız.
Sanırdım bir ömrün çırağı söndü,
Bir tale beləcə bitdi günahsız.

Onda təmiz idim-çiçəkdən təmiz,
Gül ləçəyi kimi incəydi ruhum.
Nə kinim var idi,nə də nifrətim,
İstərdim hamının qurbanı olum...

Daha dövrən kim dəyişdim mən də,
Ürəyim daşlaşdı,ruhum buzlaşdı.
Gözümün önündə mini ölsə də,
Sanıram insan yox quruca daşdı...

Mən gözərgi ruham zaman-məkansız,
Nə gecəm bilinir,nə də gündüzüm.
İllərdir yazıram dağdan,arandan...
Nə dərdim tükənir,nə də ki sözüüm.

Dərldi deyingəndir,dərli danışqan,
Heyif ki,dərldini dərldi də duymur.
Qaçırsan çıxasan dərd orbitindən,
Bu allahsız səni gözündən qoymur.

... Sən məndən küsmüsən-günahın yoxdur,
Günah səni məndən küsdürəndədir.
Kim bilir,nə vaxtsa keçmişə döndüm,
Kim bilir, bəlkə o keçmiş öndədir...

ADSIZ ŞEİR

Bir söz dəllalına

Bir ömür yaşadın ağı-qaralı,
Hələ dərk etmədin özün özünü.
Dişlər tökülə də,bel bükülə də
Duymadın dünyanın astar-üzünü.

Millətdən,Vətəndən,Haqdan yazırsan...
Tutmadı əməllə sözün bir-birin.
Gündə bir havaya oynadığından,
Hələ tapmısan hardadır yerin.

Küləklər ağzında xəzələ dönüb
Gah havaya qalxdın,gah yerə endin.
Gərəksiz məqamda bülbültək ötdün,
Gərəkli məqamda aradan itdin.

Sən sözə xəyanət yolunu tutdun,
Qoruya bilmədin bakirəliyin.
Sözə xəyanəti söz bağışlamır,
Sözə açılacaq çirkin niyyətin.

Qapılar dalında bel bükə-bükə
Haqlının haqqını aldıñ əlindən.
Çox həşir-harayla yanan ocağın
Dəyəri bəllidir onun küllündən.

Bir ayağın burda,biri də gorda...
Yeddində nə idin,indi də osan.
Bu fani dünyada kişi olmadın,
Bəlkə o dünyada kişi olarsan...

ÖZ DİLİMSƏN

Sən, ey mənim OĞUZ dilim!
İlkin mayam - ağız dilim!
Tarixlərin sədlərini
yara-yara tarixləşən
alınacaq, ağız dilim!

Sən mənim daş yaddaşımın -
daş dilimsən.
Döyüşdə savaş dilimsən,
Xoş anımda, dar çağımda
arkadaş, qardaş dilimsən.

Nənəmin nur əlləriylə
ilmə-ilmə ilmələnen,
Bir butanın yaxasında
naxış-naxış düymələnen
al dilimsən.

Füzulinin kədərində,
Arazımın qədərində,
Bəhruzumun əsərində...
ürəyi xal-xal dilimsən.

Sən, ey qopuz dilim,
Sən, ey saz dilim,
Şirinli avaz dilim,
Payız şumum,
Yaz dilim...

Savalan, Qoşqar dağıtək
kürsülərdə söz dilimsən.
Od yurdumun od rəngisən
köz dilimsən.

Mənim dilim!
Tarix boyu Vətənimə
şərikləşən tapılsa da,
Sən əzəldən
Vətən kimi şəriksizsən -
Öz dilimsən!...
Öz dilimsən!!!

BAR AĞACI

Neçə ki barsız idi bar ağacı,
nə dəyib-dolaşanı vardı,
nə daş atanı, nə də baş qoşanı.
Adi ağac ömrü yaşayırdı.
Vaxtı keçirmək üçün
başını qaşıyırdı.
Elə ki mindi bara,
budaqları yatdı nübara
başladı ömrünün qara günləri...
Daraşdı canına
hər yoldan ötən
bozumtul ilan əlləri.
Kimisi daşa basdı,
kimisi budağını qırıb
boynundan asdı.
Kimisi ağladı için-icin,
Kimisi də
qəzəbindən hayqırdı: -
Axı nə üçün?! ...
Hərdən yazığım gəlir
bar ağacı ömrü yaşayanlara...

XATİRƏLƏR VAR Kİ...

Bu günün istisi isitməz bizi ,
Bizi isidən gün görünməz daha...
O sənli günlərin günahlarının
Bağışlanması ta qaldı Allaha.

Xatirələr var ki, ölsə yaxşıdır,
Xatirələr var ki, yaşamalındır.
Bizim yaxşımızı-yamanımızı
Təzə sevnələrçün daşmalındır.

Sən dedin: "Sevən kəs valvarsın gərək",
Mən dedim: "Yalvaran qəlb oğrusudur",
Sən dedin: "Sevən kəs qul olsun gərək",
Mən dedim: "Qul olmaq can qorxusudur".

Sən dedin, mən dedim... ötüşdük belə,
Nə sən deyən oldu, nə də mən deyən.
Görüştük, ayrıldıq, küsüştük belə,
Hərdən xatirədir qapımı döyən.

Xatirələr var ki, yaşamalındır,
Xatirələr var ki, ölsə yaxşıdır...

BAŞDAŞI YONAN USTA

Qəbirdəşi sexində
Başdaşı yonur usta.
Hərdən papiros çəkir
"Oxuyur" asta-asta.

Yonduğu hər başdaşı
Bir sənət əsəridir.
Daşlara düşən naxış
Ömrün ilmələridir.

Hər bir ömür sürüb
Köçüb gedir dünyadan.
Başdaşı əzabını
Çəkir yalnız yaradan.

Heyif, zaman dəyişib
Ötdükcə aylar, illər,
Başdaşı yonanı da
Unudur qərinələr.

Ay "özüyə" başdaşı
Yonan qonaq qardaşım!
Başdaşılar içində
Sənin hanı başdaşın?!

Neçə ki, vaxt var hələ
Özünə də gün ağla.
Sonra macal verilməz,
İşin düşər nağıla.

ZAMAN VƏ MƏN

Zaman dəyirman daşdı,
Mən də buğda dənəsiyəm.
Ha qaçsam da bu qovğadan,
Bir gün una dönəsiyəm.

Qovğasından qaçammıram,
Qapısın da açammıram,
Mən ki, haqq-hesab danmıram...
Axır dilə gələsiyəm.

Zaman mənə nə veribdi?..
Mən zamana nə verməşəm?..
Kimin kimdə hesabı var?..
Bir gün vurub böləsiyəm.

Qanun-qaydaynan gərək
Hesabımız taraz gələ.
Hesab-kitab gedə-gedə
Bir gün düşüb öləsiyəm.

DƏLİLİK BİR AZADLIQDIR

Mən Tanrının Yer üzünə
göndərilmiş dəlisiyəm.
Şirri-xuda elçisiyəm,
Haqqın qulu, vəlisiyəm.

Dəliliyin şiddətindən
sığışmadım yerə-göyü.
Onunçün Hatifi-Haqdan
nida göldi: "Çıx kürsüyə"

Bu yolda da gördüm hər an
Cəhənnəmin min üzünü,
Ancaq Haqdan dönməyərek
dedim Haqqın haqq sözünü.

Daşlayaraq Yer üzündən
qovdu məni əhli-nadan.
Mən dəlini dəliliyim,
sağ qurtardı hər qovğadan.

Dəlilik bir azadlıqdır
"ağıllı" bilməz ləzzətini.
Kim dünyaya aşiq isə
onun da çəkər zillətini.

Ey Həccin paltarın geyən
şeytanın sağ əli adam,
Bil ki, Haqqı tanımasan,
olammazsan dəli adam.

Dəlilik Haqq aşığıdır.
Aşiq göldim Yer üzünə.
Tanrının xoş məqamında
dönəcəyəm Göy üzünə.

ANAMDAN MƏKTUB

Yaman soyumusan kənddən-kəsəkədən,
Yadlar tək bir quru salamın qalıb.
Yadına düşürmü mənim o kənddə
Bir həzin laylamı çalanım qalıb...

Niyə gen gəzirsən eldən-obadan,
Yaman qəribsəyib doğma od-ocaq.
Atanın vaxtıdan yarımçıq qalan
Damın divarını kim ucaldacaq?..

Bir zaman sünbülü at döşü döyən
Zəmi yerlərini qanqal alıbdı.
Karvanın səsiylə oyanan torpaq
İndi holavara həsrət qalıbdı.

Qapını açsan da Günəşə tay-tay,
Evinə qızdırmaz onun işığı.
Bir evdə nə xeyir-bərəkət olar
Düşməyə o evə torpaq işığı?

Sənin baban tapdı hər ucalığı
Qızıldan qiymətli qara torpaqda.
İnsana şəərəfdir, şöhrətdir, şandır
Əkdiki ağac da, adi yarpaq da.

Min il yağış yağa, günəş nur saça,
Torpağa can verən alın təridir.
Nemətlər neməti müqəddəs çörək
Qabarlı əllərin şah əsəridir.

Sevincimə şərik, qədimə ortağ
Mənimçün bir ana, bacıdır torpaq.
Dizimin taqəti, gözümün nuru,
Bir də ki, başımın tacıdır torpaq.

Gəlin bu torpağa arxa çevirib,
Özgə süffəsinin qulu olmayaq.
Dünyada hər şeyə borclu qalsaq da,
Təki bu torpağa borclu qalmayaq